

FARNÍ ZPRAVODAJ

duben 2020

ročník 23

Církeve československé husitské, farností Blansko a Vyškov, pro Boskovice, Brřov, Āernou Horu, Křtiny, Lysice, Rájec, Rudici, Skořovou Lhotu, Vítějeves, Jeřkovice, Račice, Rousínov, Ruprechtov a Švábenice

BIBLICKÝ VERŠ NA MĚSÍC DUBEN:

„Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. Sdílejte se se sestrami a bratřimi v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství.

(List apořtola Pavla Římanům 12,12-13)

Milí Ātenáři, milí farníci, přátelé, podporovatelé našeho spoleĀenství,

tato slova jsou z dopisu z prvního století. Jeho autor se pokouší přemýřlet, co to vlastně znamená být křesťanem nebo vůbec věřit v Boha. Snažíme se i v tomto Āase izolace a nouzového stavu, alespoň tímto způsobem s vámi udržet kontakt. Ať víte, že na vás pořád pamatují a modlím se za vás. Pomůže nám to vnímat naši situaci i dnes. Jiný z prvních křesťanů, jejichž listy můžeme Āíst v Novém zákoně, napsal hodně provokativní a v něčem až skoro zraňující věty: „Mějte z toho jen radost, moji bratři, když na vás přicházejí rozličné zkoušky. Vždyť víte, že osvědčí-li se v nich vaše víra, povede to k vytrvalosti.“ (list Jakubův 1,2-3) Rozhodně tím nechtěl říci, že by Bůh na nás něco zlého sesílal. Myslel to pravděpodobně tak, že krizové situace, průřvihy, kalamity i nemoci v něčem trochu ověřují, co nás v životě drží, čemu věříme a jak je to pevné. SouĀasná situace už nyní dost zatřásla tím, naĀ jsme byli zvyklí a co jsme považovali za samozřejmé. A asi máme všichni trochu strach z toho, co nás ještě Āeká, co přinesou další dny, jak jimi projdeme jako rodiny, jednotlivci i spoleĀnost.

Věřit v Boha pro mě znamená nenechat se tím strachem úplně ochromit. Spouště věcí nerozumím, ale snažím se spoléhat (a vycházím přitom z Bible, ze zkušeností druhých i z těch vlastních), že je tu ještě vždycky Bůh. Že Bůh je ještě nad tou změtí všech možných okolností a rozhodnutí; že je ještě nad těmi, kdo mají nebo chtějí mít moc; že je i nad našimi povedenějšími i nepovedenými Āiny, nad našimi povahami, nad našimi prohami i výhami. Že nad našimi životy je ještě Bůh a jeho možnosti, které si úplně neumíme představit.

Taková je naše křesťanská naděje! Mám třeba strach ze smrti, nebo spíš z bolesti, nemoĀecnosti a ze ztráty milovaných. Také nemám moc rád neznámé, nenaplánované, respektive to, co nemohu ovlivnit. Někdy mě třeba doĀání minulost i přítomnost. Ale věřím, že Ježíř po této zemi chodil ze tří hlavních důvodů:

- 1/ Aby nám ukázal, co to je život, včetně pitek s kdekým a zpěvů dlouho do noci, včetně prvořadého zájmu o všelijak odepsané a trpící.
- 2/ Aby nás naučil tomu, že Bůh není tyran, necitlivý hybatel, vzdálený pozorovatel, velký soudce, ale že je to milující rodiĀ, který pořád hledá způsoby, jak nás provázet a zároveň nám dávat svobodu.

3/ A by nám na vlastním životě dosvědčil, že život má ještě jiné dimenze, než které si dokážeme představit. A že smrt je jen lidská, nikoli boží hranice.

Asi většina z nás těžko snáší nemohoucnost, nejistotu, bolest. Dost pravděpodobně jsme teprve na začátku těchto soužení a bude to stát hodně trpělivosti. Trpělivosti, když o sebe najednou v našich domovech budeme zakopávat, trpělivosti v samotě, v práci nebo v tom, že nebudeme mít co dělat, trpělivosti ve stresu. Budeme asi potřebovat i dost trpělivosti sami se sebou. Bude to chtít nejen zdraví, ale i pokoru a lásku. A hlavně vidět, mít naději, že to bude mít dobrý konec. Na konci čehokoli není katastrofa, ale dobrý Bůh.

Co ten samotný vir. Považujete ho za nebezpečný? To je otázka na tělo, že ano?

Docela inspirativní k přemýšlení i usmání je to, co píše Jaroslav Dušek:

„Já viry obecně za nepřátele nepovažuji. Viry mají za úkol zpracovat neživá těla. Problém je, že mnoho živých lidí vyzařuje mrtvolnou sílu, a tak po nich ty viry jdou. Protože to vyhodnotí tak, že už jsou mrtví. Ti lidé nevyzařují život, radost a štěstí. Jde z nich ponuřost a skleslost, a tak je viry rozloží a snědí. Mně se tahle představa zalíbila. A nechce se mi nabízet se jako strava..., ale přesně tohle mnoho lidí dělá. UVědomuju si, že takové řeči můžou spoustu lidí naštvat. Řeknou: To by mě zajímalo, co bys říkal, kdybys byl sám nemocný. A já jim na to říkám: Copak vy mi přejete, abych onemocněl? A oni, že samozřejmě ne. A já se jich ptám, tak proč to říkáte? Já si neplánuju být nemocný. Ve své mysli a srdci nemám takový program.

Můžu intimní otázku? Kolik máte doma kilo rýže?

Já si nedělám zásoby. Zrovna na tohle období jsem plánoval půst, tak je to možná i proto. Ale nevidím důvod ke strachu. Zemřít můžete kdykoliv. Nikdy nemáte jisté, že tady budete ještě za pět minut.“

S nadějí i trpělivostí hodně souvisí modlitby. Je to způsob, jak s Bohem udržovat vztah, jak se sytit. Všichni se teď modlíme a budeme hodně modlit, aby se ten vir podařilo zastavit, aby se nic nestalo našim blízkým, aby nás to nezničilo hospodářsky, kulturně, civilizačně, politicky i lidsky.

Líbí se mi, že římskokatoličtí biskupové vyzvali své věřící, aby se spojovali ze svých domovů vždy v osm večer k modlitbě. Myslím, že bychom se mohli přidat, že to je velká síla vědět, že i když jsem třeba doma sám, nebo jsme tam jen dva, že se takto spojujeme s dalšími.

Přijde mi však i důležité, abychom ani teď nezapomínali v modlitbách také děkovat za to, co jsme dostali a co dostáváme; abychom nezapomínali na naslouchání Bohu; na prosté pobytí s Bohem. Nakonec tam apoštol Pavel píše, že se máme sdílet s těmi, kdo jsou v nouzi.

Pravděpodobně měl tehdy na mysli, aby římstí křesťané zvali ke svým stolům chudé bratry a sestry a přistěhovalce. To je ovšem do nějaké míry proti smyslu těch současných opatření. V těch větách je použito množné číslo. Bude to těžké a složité, ale myslím, že bychom měli každý hledat způsoby, jak se nestát uvězněnými jednotlivci, jak nemyslet jen na sebe, na svou rodinu, ale rozhlédnout se, jestli kolem nás není někdo opuštěný, ustrašený, bezmocný, kdo potřebuje pomoci, nakoupit, dovézt k doktorovi. Někdo, komu můžeme zavolat, napsat. Je to dnes beze sporu i zkouška našeho lidství, rozumu a solidárnosti.

Přeji nám všem, ať i tuhle dobu pěkně prožijeme v Kristu.

Váš bratr Martin

MODLITBA

Bože, začátkem moudrosti je bázeň před Tebou. Nikdy jsme toho o světě kolem nás nevěděli více, a přesto nejsme o mnoho rozumnější. Dáváš nám neutuchající touhu prozkoumat každé tajemství tvého stvoření od nejmenších částic po temnou hmotu.

Dej nám stejnou touhu učit se od tebe, co je dobré a co zlé. Amen.

PASTÝŘSKÝ LIST BRATRA PATRIARCHY CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ V ČASE NOUZE

Milé sestry a milí bratři, vážení spoluobčané,

prožíváme jako jednotlivci i celá společnost velmi těžké období. V tomto čase se zvyšuje počet nakažených nebezpečným virem a dovídáme se zprávy o jeho dalším šíření u nás i v dalších zemích Evropy a světa. Prožíváme tuto situaci s velkými obavami a v našem srdci narůstá neklid. V takové situaci potřebujeme zaslechnout slova útěchy a povzbuzení jako společnost, jako církve, jako náboženská obec – společenství věřících v konkrétním místě, i každý z nás osobně.

V Žalmu 94. slyšíme: „Když v mém nitru roste neklid, naplní mě útěcha tvá potěšením“ (Žalm 94,19). A ve 2. listě apoštola Pavla křesťanům do Korintu čteme: „On nás potěšuje v každém soužení, abychom i my mohli těšit ty, kteří jsou v jakékoli tísní, tou útěchou, jaké se nám samým dostává od Boha“ (2. list Korintským 1,4). Boží slovo není lacinou útěchou, ale velmi vzácnou. Je prozkoušeno a ověřeno generacemi věřících před námi, kteří hledali v situaci, kdy nestačí jen lidské síly, útěchu a povzbuzení u Boha. K němu se obracíme jako věřící ve dnech radostných a klidných, ale právě i v časech těžkých a neklidných, jakým je tento. Jako křesťané se připojujeme k pravidelným modlitbám za zastavení a překonání šířící se nákazy. V Božích rukou je náš život (Janovo evangelium 10,29), v jeho rukou je naše budoucnost (Žalm 31,16) a s Kristovou láskou jsme trvale spojeni (list Římanům 8,35).

V tomto čase si připomínám mnohá slova útěchy a povzbuzení z Bible. Ale vybavuje se mi i také ještě jeden verš z knihy Přísloví. Ten zní: „Budeš-li v čase soužení liknavý, budeš se svou silou v koncích“ (Přísloví 24,10). Slovu „liknavost“ v naší situaci můžeme rozumět jako nezodpovědnost, podcenění nebezpečí a rizika, jako málo vynaložená síla v zápase s tím, co ohrožuje náš život. Je potřebné poděkovat všem, kteří jednají odpovědně a kteří se nasazují pro životy a zdraví druhých. Děkujeme vládě České republiky a všem, kteří nesou odpovědnost, všem odborníkům, lékařům, pracovníkům ve zdravotnictví, policistům a mnohým dalším. Myslíme s vděčností na ty, kteří v těchto dnech vydávají ze sebe mnohé síly, poskytují zdravotní péči a léčbu a zajišťují nezbytné služby druhým lidem. Děkujeme mnohým dobrovolníkům, kteří se věnují zvláště seniorům.

Uvědomujeme si, že není samozřejmostí všechno to, co nám přináší ekonomicky rozvíjená společnost. Potravin y jsou náhle vzácné a běžný chléb je v takové situaci cenný. Náleží poděkování i všem, kteří zajišťují potraviny a to, co je důležité pro náš každodenní život. Snažme se čelit nákaze vzájemnou lidskou solidaritou, vzájemnou ohleduplností a pomocí. Není vhodný čas na kritiku a nadřazené hodnocení druhých. Děkujeme i České televizi a Českému rozhlasu za umožnění přenosu bohoslužeb v době, kdy se nemohou konat v kostelích,

sborech a modlitebnách. Chci poděkovat i všem duchovním a pastoračním pracovníkům, kteří hledají různé způsoby šíření Božího slova a mají pro druhé slova útěchy a povzbuzení, které čerpáme z Božího slova.

Nevíme, jak se situace bude vyvíjet, kdy se podaří nákazu překonat a situace se zklidní. Už nyní si však uvědomujeme, že nás postihují ztráty různého druhu, které se dotýkají celé naší společnosti i každého z nás osobně. Kéž se s touto obtížnou situací dokážeme vyrovnávat, navzájem se podporovat a pomáhat si, jak se to již děje. Myslím na vás a přeji vám pro tento čas neklidu, tísně a obav od Boha sílu, pomoc, ochranu a pevnou naději. Milost našeho Pána Ježíše Krista buď s vámi (1. list Tesalonickým 5,28).

V postním čase dne 19. března L. P. 2020

patriarcha bratr Tomáš Butta

SVÁTKY V MĚSÍCI DUBNU

Hlavním svátkem měsíce dubna budou Velikonoce. Pravděpodobně bude trvat omezení ve veřejném slavení bohoslužeb. Jak je prožijeme? Každý den bude bohoslužba v našem farním kostele v Blansku. Zaznamenáme ji a vložíme na internetové stránky naší farnosti:

www.drevenykostelik.cz

Budeme tak spojeni jako bratři a sestry přes internet. Kdo nemáte možnost internetu, poproste svoje děti nebo vnoučata, ať vám bohoslužby pustí na svých mobilech, počítačích atd..., třeba budou poslouchat s vámi.

Na stránkách najdete zaznamenané předcházející bohoslužby z doby postní.

Letos se budeme zde ve farním zpravodaji věnovat podrobněji slavení Velikonoc, když je budeme prožívat trochu jinak, než jsme zvyklí. Pojďme si promyslet a rozvyprávět smysl i symboliku.

POKUD BY BYL ZRUŠENÝ NOUZOVÝ STAV A MOHLY SE KONAT VEŘEJNÉ BOHOSLUŽBY, PROSÍM, PROGRAM BOHOSLUŽEB BUDE PODLE INFORMACÍ VE FARNÍM KALENDÁŘI!

SVATÝ TÝDEN

Týden od Květné neděle do neděle velikonoční je Velkým nebo také Svatým týdnem.

Jeho prožití začíná slavnostním vstupem/bohoslužbou před kostelem a průvodem do kostela, v němž se symbolicky naznačí, že „následujeme Pána na cestě jeho utrpení a účastníme se jeho kříže, abychom dostali také podíl na jeho vzkříšení a na jeho životě“.

Poslední dny postní doby nesou název Svatý týden. Tyto dny jsou věnované památce Ježíšova utrpení. Tím se však zdůrazňuje jen jeden pól velikonočního tajemství. Plně vnímání Velikonoc je obsažené v tom, že utrpení našeho Pána má svůj cíl, totiž v jeho zmrtvýchvstání a v našem vykoupení, které se slaví o velikonoční noci.

KVĚTNÁ NEDĚLE

Šestá neděle postní má název: KVĚTNÁ NEDĚLE O UTRPENÍ PÁNĚ.

Tímto názvem je naznačený hlavní motiv začátku Svatého týdne, daný dvěma částmi, které dohromady tvoří jedno velikonoční tajemství: vítězství a oslava Páně (symbol palmových ratolestí) i utrpení a smrt (četba pašijí). Obě témata jsou nerozlučně propojená v tom,

co tento den charakterizuje: v památce Kristova slavného vjezdu do Jeruzaléma, pašijích a slavení Večeře Páně. Vyjadřuje se zde to, co je základem našeho života víry: Pán nikdy není jen trpící nebo jen oslavený. Je trpící, ukřižovaný, ale zároveň ten, který vstal z mrtvých.

Při oslavě tzv. Svatého týdne, který začíná Květnou nedělí, prožíváme slavnostní vstup, v němž se symbolicky naznačuje, že následujeme Pána na jeho cestě utrpení a účastníme se jeho kříže, abychom měli též podíl na jeho vzkříšení a na jeho životě. Tato myšlenka se nejlépe vyjádří průvodem s ratolestmi. Ty se žehnají s prosbou: „Požehnej také nás, ať s radostí jdeme za svým Králem Kristem.“

Když nám Ježíš řekl, abychom jej následovali, nebylo to proto, že naši službu potřeboval, ale proto, aby nám dal spásu. Následovat Spasitele znamená mít účast na spáse, jako jít za světlem znamená mít účast na světle (srov. Janovo evangelium 8,12).

Ježíš se totiž rozhodl, že kvůli nám, kteří jsme jeho tělem, sám předem půjde naší cestou v tom svém těle, ve kterém zemřel, vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa; aby tak (jeho) údy s důvěrou očekávaly, že i ony se dostanou tam, kam je předešla hlava. Zanechal nám tak příklad, abychom šli v jeho šlépějích. (1. list Petřův 2,21)

Jak přijme Jeruzalém svého Mesiáše? I když se Ježíš vždycky vyhýbal snahám lidu provolat ho králem, volí přesto čas a podrobně připravuje svůj mesiášský vstup do města „svého předka Davida“ (Lukášovo evangelium 1,32). Je pozdravovaný jako Davidův syn, ten, který přináší spásu („Hosana“ znamená: „Nuže, spas!“; „Dej nám spásu!“). A nyní „král slávy“ (Žalm 24,7-10) vjíždí do svého města na oslátku: nedobývá síonskou dceru, obraz své církve, ani lstí, ani násilím, nýbrž pokorou, jež vydává svědectví pravdě. Proto jsou toho dne poddanými jeho království děti a „Boží chudí“, kteří ho s jásotem pozdravují, jako ho andělé ohlašovali pastýřům. Jejich volání „Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu“ (Žalm 118,26) přebírá církev ve zvolání „Svatý, svatý, svatý“ v eucharistické liturgii jako úvod k památce Veliké noci Páně.

Hosana je počtené hebrejské zvolání: Zachovej (Žalm 86,2), vysvobod' (Jeremiáš 31,7). Byl to radostný pokřik izraelitů o slavnosti stánků, spojený s máváním ratolestmi. Volání se vztahovalo na Boha, který měl dáti šťastný prospěch. Nejspíše to bylo spojeno se 118. Žalmem. Při posledním vjezdu Ježíšově do Jeruzaléma k tomu bylo přidáváno „Synu Davidovu“ a „na výsostech“, což vzniklo patrně neporozuměním významu slova, které bylo chybně interpretováno jako „sláva“.

Hosana znamená výkřik souhlasu nebo uctění.

Hosana. Počtený tvar hebrejského zvolání znamenající: „Zachraň (uj), vysvobod', zachovávej, pomoz, spas“ (Žalm 118,25). Z pokorné prosby se význam slova změnil v jásavé zvolání a radostný pokřik zřejmě proto, že se Žalm 118 zpíval při radostném svátku za mávání ratolestmi. Tento žalm ohlašuje příchod Vykupitele.

Ježíšův vjezd do Jeruzaléma totiž ukazuje, že přichází království, které se král-Mesiáš chystá uskutečnit Velikou nocí (paschou – přechodem) své smrti a vzkříšení. Oslavou Ježíšova vstupu do Jeruzaléma na Květnou neděli a liturgií církve zahajujeme Svatý týden.

V letošním roce budeme společně číst pašije podle Matoušova evangelia 26. a 27. kapitolu. Čtěte si je společně s námi v neděli 5. dubna v 9:00 hodin!

VELIKONOČNÍ TŘÍDENNÍ

Vrcholem a středem naší křesťanské liturgie je „slavnost tří velikonočních dnů utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Páně“. Toto třídení začíná večerní slavností Večeře Páně na Zelený čtvrtek a končí večerní bohoslužbou na velikonoční neděli. Svátek Velikonoc je tedy tvořený Zeleným čtvrtkem, Velkým pátkem, Bílou sobotou, Velikonoční nocí a Nedělí zmrtvýchvstání.

Mnohdy se bohužel pozornost v těchto dnech soustředí především na Ježíšovo utrpení a smrt, ale oslava vzkříšení se dostává do pozadí. Velký pátek a Velikonoční noc jsou ale dvě stránky téže skutečnosti: bez smrti není zmrtvýchvstání, smrt je jen bránou do slávy. Proto tvoří tyto svaté dny ve skutečnosti den jediný.

ZELENÝ ČTVRTEK

Obsahem liturgie tohoto večera jsou dvě události: 1. Ježíšova večeře na rozloučenou, při níž ustanovuje slavení Večeře Páně a myje apoštolům nohy, 2. Ježíšova modlitba v Getsemanské zahradě a jeho zajetí.

- * Při chvalozpěvu „Sláva na výsostech Bohu“ se mohou rozeznít zvony, jež utichnou až do „Sláva na výsostech Bohu“ o Velikonoční noci.
- * Po přijímání se odnáší dary z Večeře Páně na upravené místo v kostele (Getsemanská zahrada), kde se uloží. Alegorie v tom vidí Ježíšův odchod z večeřadla do Getseman.
- * Po slavnosti Večeře Páně se podle prastarého zvyku z oltáře odnášejí plachty a kříž. Je to znázorněním toho, že této noci byl Ježíš zrazen, opuštěn od svých přátel a nakonec byl zajat.

Bohoslužbou, která se slaví večer, prožíváme poslední večeři, při níž Pán Ježíš v noci, kdy byl zrazený, ukázal všemchnu svou lásku. Obětoval svoje tělo a svou krev pod způsoby chleba a vína a předal je apoštolům.

Velikonoční večeře – pascha, při které Ježíš ustanovil památku na své utrpení a smrt, se slaví ve věřících židovských rodinách dodnes. Je připomínkou mocného Božího činu záchrany ze zajetí v Egyptě. My křesťané žijeme stále v plnosti Hospodinovy paschy (přejítí) z mnohých otroctví, majících svůj vrchol ve smrti. Beránek, jehož krví jsme, tak jako Izraelité v Egyptě, chráněni před věčnou smrtí, je Beránek Boží, Ježíš. A ujištění o naší ochraně Beránkovou krví můžeme a máme prožívat v každé Večeři Páně. Ta má být večeří, kterou, obrazně řečeno, máme také jíst s přepásanými bedry a holí v ruce tak jako Izraelité před vyjitím – paschou z otroctví Egypta. Máme ji jíst a být připraveni na cestu. Od této večeře je třeba se neprodleně vydat/vydávat na cestu za naším Pánem, protože on je cesta do naší zaslíbené země. Je to ovšem také cesta přes poušť utrpení a smrti, ale též cesta přes vzkříšení, cesta se zaručeně dosažitelným koncem. Totiž se vstupem do „země“, ze které nebudeme vyhnáni, do „nového nebe a nové země“ nebeského království.

Večeře Páně byla paschálním hodem.

Toto Kristovo tajemství prožíváme a slavíme ve své liturgii, abychom jím žili a vydávali o něm svědectví ve světě.

VELKÝ PÁTEK

Obsahem velkopátečních obřadů je zpřítomnění Kristova utrpení a smrti. Obřady nejsou pouhou památkou Kristovy smrti, ale jsou oslavou velikonočního tajemství, skrze které Kristova smrt dochází svého smyslu ve zmrtvýchvstání. Skrze toto tajemství Vykupitel zlomil moc hříchu, pekla a smrti.

Podle prastaré tradice dnes neslavíme Večeři Páně. Liturgické obřady začínají obvykle kolem třetí hodiny odpolední, kdy byl Kristus umučen, a mají tři části: 1. bohoslužbu slova, zakončenou přimluvami za celý svět, 2. úctou kříže, 3. přijímání.

Stůl Páně je zbavený plachet, svící a kříže.

Velký pátek je postním dnem zachovávaným v celé církvi.

Ježíš zemřel v době, kdy byli v Jeruzalémském chrámě obětováni velikonoční beránci. „Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku.“ (Izajáš 53,7)

V tento den se od pradávna nezpřítomňuje Večeře Páně, nýbrž jen liturgická památka, skládající se ze tří částí: bohoslužby slova, úcty kříže a přijímání.

Těžištěm velkopáteční bohoslužby slova jsou pašije podle Jana.

- V nich se líčí proces proti Ježíšovi tak, aby se vyjevila pravda.
- Tématem Janova evangelia je cesta Božího Syna k Otcí, po které ho můžeme následovat.
- Janovy pašije neukazují Ježíše jako pasivně trpícího, ale jako aktivně jednajícího.
- Kříž je v Janových pašijích zobrazený jako vítězné znamení vykoupení.
- Ježíšovo „dokonáno jest“ na kříži je jeho triumfem.
- Nápis na Ježíšově kříži, napsaný v hebrejštině – židovském jazyku, v řečtině a latině – tehdejších „mezinárodních“ jazycích, zdůrazňuje fakt, že Ježíš je králem spásy pro všechny národy, pro jednoho každého člověka na této zemi.

Jan píše několik narázek na Ježíše – beránka a ztotožňuje jeho oběť s obětí velikonočního beránka (Janovo evangelium 18,28; 19,14.31.42) a smrt na kříži s pravou velikonoční obětí.

Promítat si do obrazu ukřižovaný... z jeho lásky.

Nepatrným projevem naší spoluúčasti na Kristově utrpení za naše hříchy je na Velký pátek půst (od masa a útma v jídle).

BÍLÁ SOBOTA

Na Bílou sobotu jsme srdcem na modlitbách u Kristova hrobu a uvažujeme o jeho umučení a smrti, ale také o jeho sestoupení mezi mrtvé. V modlitbě a postu očekává vzkříšení.

Bílá sobota je tzv. aliturgickým dnem, neboť se dnes zásadně neslaví bohoslužby a další svátosti.

V listu Římanům (6,3-4) čteme: „Byli jsme křtem pokřtěni, tedy ponořeni v Ježíšovu smrt. To, co v nás neumírá, nemůže přijmout nový život.“ Umírání věcí, vztahů, nároků, vlastně hříchů, všeho, co máme v sobě jen ze sebe a ne z Božího daru, můžeme teď prožít. Můžeme skutečně s Ježíšem ulehnout do hrobu.

Dle starodávného zvyku, vycházejícího ze židovského (resp. orientálního) počítání času, začíná nový den už po západu slunce (předěšlého dne). Oslava významných svátků a událostí tak začínala již v předvečer příslušného svátku – tzv. vigilie. Oslava vzkříšení tak tedy začíná (dle našeho počítání) večer na Bílou sobotu, anebo v noci. (Stejně jako například o Vánocích, kdy je hlavním svátkem 25. prosinec, se slaví „Štědrý večer“ již večer 24.12.)

VELIKONOČNÍ NOC, VIGILIE

V modlitbě velikonočního chvalozpěvu se mluví o Kristově vítězství v jeho utrpení, neboť on „svou smrtí naši smrt přemohl a svým vzkříšením obnovil život“. Veliká noc má zvěstovat smrt a vzkříšení v jediném celku.

Slavnost Veliké noci je podle prastarého podání nocí bdění pro Pána (srovnej Exodus 12,42), v níž křesťané očekávají zmrtvýchvstání Páně a slaví je. Tato oslava se v prvních křesťanských dobách konala celou noc a končila teprve společným stolováním za rozbřesku, když se „noc rozjasnila zmrtvýchvstáním našeho Pána“. Podle evangelia přišly ženy ke hrobu, „když uplynula sobota a začínal první den týdne“ (Matoušovo evangelium 28,1). Slavnost Velikonoční vigilie byla tedy od pradávna (a je na mnohých místech i dodnes) slavností nikoli večerní, nýbrž noční.

Oslava Veliké noci vyjadřuje mnohými symboly a texty velikonoční „přechod“ (pesach) ze zajetí utrpení, omezenosti a smrti do života svobody a plnosti. Jak adresné k tomu, co prožíváme v letošním roce!

Tato oslava má přehledně členěnou strukturu:

Utrpením Pán přешel ze smrti do života a otevřel cestu nám, kteří věříme v jeho vzkříšení, abychom ze smrti do života přešli i my. Prožít Velikonoce, tj. přejít ze smrti do života, znamená věřit ve vzkříšení. Není nic velkého, že Ježíš zemřel, tomu věří i pohané, židé a bezbožníci; tomu věří všichni. Skutečně velkou věcí je věřit, že vstal z mrtvých. Naší vírou je: – Kristovo zmrtvýchvstání.

- Oslava velikonočního světla (velikonoční oheň, velikonoční svíce).
- Symbolika a význam velikonoční svíce – „paškálu“.

Název velikonoční svíce „paškál“ pochází z latinského „paschale“ – velikonoční. Svíce je znamením vzkříšeného Krista, „pravého světla, které osvěcuje každého člověka“ (Janovo evangelium 1,9). V úvodní části slavnosti velikonoční noci se paškál zapaluje od ohně, který je symbolem lásky a síly Ducha svatého. Do paškálu se vyrývá kříž, letopočet a řecká písmena alfa (nad kříž) a omega (pod kříž). Přitom se říká: „Kristus včera i dnes (kněz vyrývá do svíce svislé břemeno), začátek i konec (vyrývá příčné břemeno), alfa i omega. Kristus je Pánem všech věků (první číslice), on vládne dějinám (druhá). Jeho je království i moc i sláva (třetí) po všechny věky věků (čtvrtá). Amen.“ Pět kadidlových zrn ve svíci naznačuje patero ran Ježíšových. Zapálení svíce ohněm vysvětlují slova: „Ať slavné Kristovo vzkříšení naši tmu ve světlo promění.“ Svíce se pak přináší do ztemnělého kostela s trojím zvoláním: „Světlo Kristovo“ a věřící nato odpovídají: „Sláva tobě Pane.“ Postupně si pak věřící zapalují od paškálu své svíce. Křesťan, který je věleňen do Krista – světla prorážejícího veškerou temnotu, se také sám stává celou svou bytostí pramenem světla pro ostatní (srovnej Matouš 5,14).

- Poté následuje velikonoční chvalozpěv (Exultet). Ten je chválou světla, které dává Bůh svému lidu: „Pohled, jak na celém světě rychle zmizely temnoty,“ protože „to je ta noc, o které je psáno: Noc jako den se rozjasní.“
- Bohoslužba slova

V této části velikonoční oslavy uvažujeme o podivuhodných skutcích, které Bůh od počátku činil.

- Křestní obřady (svěcení vody, obnova křestních slibů, křest).

Je možné říci, že jádrem velikonoční oslavy je právě křest. Je vyvrcholením naší účasti na Kristově utrpení, smrti a vzkříšení. Proto se přednostně slaví (nebo obnovuje) právě o Velikonocích. Tajemství a dar křtu vyvěrá právě z velikonoční události.

„Křtem jsme s ním byli pohřbeni ve smrt, abychom jako Kristus byli vzkříšeni z mrtvých slavnou mocí svého Otce a vstoupili tak na cestu nového života.“ (srovnej Římanům 6,4)

Křtem se stáváme Božím lidem a jdeme, vysvobozeni od zla, k zaslíbené zemi nebeského království.

Prožíváme osobně tajemství Velikonoc tím, že spolu s Kristem umíráme v hříchu a vstáváme z mrtvých k novému životu. Slavnost Kristova vzkříšení se proto stává nejvhodnějším okamžikem ke křtu, kterým každý pokřtěný vstává z mrtvých a prožívá na sobě velikonoční tajemství.

Křest v řečtině znamená ponořovat. Křest v Krista Ježíše znamená osobní, pevné spojení s Ježíšem. Křest není něco, co se s člověkem děje. Je to navázání osobního pouta s Ježíšem, které znamená pro člověka ochranu, péči, vysvobození.

„Bratři a sestry, nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Za to, že jste zachráněni, máte co děkovat Boží dobrotě. Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Té záchrany docházíte z Boží dobroty skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to Boží dar! Dostáváte ho ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvořeni v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.“ (list Efezským 2,4-10)

NEDELE ZMRTVÝCHVSTÁNÍ, HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Kristus vstal z mrtvých za svítání „prvního dne v týdnu“, neboli „prvního dne po sobotě“. (Sobota byla podle židovského kalendáře posledním dnem týdne.) Svým zmrtvýchvstáním dovršil Boží stvořitelské a vykupitelské dílo. Proto se křesťané v tento den začali pravidelně scházet k eucharistickému „lámání chleba“ a tento den nazvali „dnem Páně“. Každá neděle v roce je tedy „oslavou Velikonoc“ – zvláštním zpřítomněním Kristova vykoupení. Jedině z něho můžeme čerpat posilu pro naši vlastní cestu zmrtvýchvstání.

Bratr Martin

PROŽILI JSME

Vzhledem k situaci, která nastala v měsíci březnu, se nemohla konat většina plánovaných setkání a shromáždění. V podstatě jednou z posledních akcí bylo setkání v Parlamentu České republiky. Jako ohlédnutí se za ním posíláme tyto řádky.

Setkání v Parlamentu ČR při příležitosti 170. výročí narození T. G. MASARYKA

Dne 2. března 2020 se v budově Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v Praze uskutečnilo již tradiční setkání při příležitosti 170. výročí narození Tomáše Garrigua Masaryka. Setkání pořádala Církev československá husitská pod záštitou předsedy Poslanecké sněmovny PČR v rámci projektu „**Naše a evropská společnost**“. Letos 7. března uplynulo již sto sedmdesát let od narození dalšího významného Moravana.

Úvodem slavnostního setkání zazněla slova předsedy PS PČR a pozdrav s projevem od pražského biskupa CČSH doc. Davida Tonzara, který čerpal ve svém projevu z trzny profesora F. Kalouse, kněze CČSH z Příbramska.

Na programu byly dvě přednášky. Přednáška patriarchy CČSH ThDr. Tomáše Butty byla věnována tématu „Masarykovy ideje a názory v díle představitelů Církve československé husitské“. Letošní 170. výročí narození se úzce prolíná se 100. výročím Církve československé husitské. Zazněla dvě období. Období vzniku Československa a Církve československé, které mělo své představitele, 1. prezidenta Československé republiky prof. PhDr. T. G. Masaryka a 1. patriarchy ThDr. K. Farského.

A druhé, neradostné období, období poválečné v letech 1945–1950, jako 100. výročí T. G. M., období odmlčení a sevření totalitou, označující ho za buržoazii. Ovšem myšlenky T. G. M. jsou trvale vtisknuty do naší historie. Ve své přednášce vzpomenu na myšlenky mimo jiné i představitelů z našeho blízkého okolí. Vzpomenu na třetího patriarchu prof. ThDr. PhDr. Františka Kováře ze Sebranic, připomněl z Vyškovska prof. ThDr. Aloise Spisara z Pustiměřských Prus, který mimo jiné napsal knihu *Prezident T. G. Masaryk, náboženský člověk a myslitel* (1925), anebo prezidenta a jeho humanitu zmiňuje v knize *Ethika v duchu církve československé*. Sám T. G. M. se věnoval tématu krize moderního člověka v díle *Moderní člověk a náboženství* (1896–98).

Druhá, stejně zajímavá přednáška byla od prof. Pavla Hoška, Ph.D., vedoucího katedry religionistiky na Evangelické teologické fakultě UK, věnována tématu „Národ a vlastenectví u T. G. Masaryka“. Bylo možno slyšet citace z děl T. G. M. a hodnotné úvahy nad tímto textem. Mimo jiné zazněl i titul *České otázky*, jednoho z hlavních děl T. G. M., kde hledat oživení národního cítění a vlastenectví, jaký je úkol českého národa. Rozjímat nad dějinami národa. Úkol českého národa v dějinách lidstva může být inspirací jako realizace národního programu pro přítomnost i budoucnost. Cílem národního života je realizace humanitních ideálů, zušlechtnění člověka. Zdrojem mohou být i dějiny F. Palackého, který byl pro T. G. M. otcem národa. Zdroje lze hledat i v době ještě starší, v době české reformace od Husa přes Chelčického ke Komenskému, v orientujícím období českých dějin.

Jak chápat demokracii. Demokracie není nic jiného, než politické uskutečňování Ježíšova přikázání lásky k bližnímu. Na závěr zazněla citace z knihy od K. Čapka *Hovory s T. G. Masarykem*:

„Ani jako jedinci, ani jako národy nejsme tu jen proto, abychom naplňovali své účely sobecké. Národ, který by žil jen pro sebe, byl by stejně ubohý jako člověk, který by žil jen pro sebe. Bez víry v ideje a ideály je život jedinců i národů jenom živořením.“

Jednotlivé přednáškové bloky byly zpestřeny uměleckým vystoupením Pěveckého sdružení moravských učitelů pod vedením

sbormistra Jiřího Šimáčka, které si k této příležitosti připravilo skladby Bedřicha Smetany, Josefa Bohuslava Foerster, Leoše Janáčka, Pavla Křížkovského, Bohumíra Pokorného (Teče voda, teče) a Josefa Nešvera (Moravě).

Z projevů jednotlivých přednášejících CČSH bylo zřejmé, že prezident osvoboditel T. G. Masaryk, demokratický politik, humanista a filozof, byl a je inspirací pro Církev československou husitskou, ale především může být i nám všem pro dnešní dobu.

Hodnotné přednášky v tištěné podobě lze z předchozího roku získat v materiálech při těchto setkáních. Pro zájemce jsem jednu složku přivezl i do farnosti. Bohu díky a organizátorům za toto setkání, které bylo vzhledem k současné situaci také v ohrožení.

bratr Jaroslav

ZAJÍMAVÁ SETKÁNÍ NA ZAČÁTKU BŘEZNA

Ještě jsme netušili, že patrně na delší dobu, proběhla tato milá setkání začátkem března naposledy...

Krásný a podnětný byl večer pouze pro ženy, který vedla sestra Rozita Mertová. Všechny ženy byly dojaté a na výsost spokojené. Bratr farář Martin, chtěl udělat dlouhou dobu, setkání pouze pro ženy a ženám. Podařilo se! Škoda, že se již nemohla konat další návazná setkání. Věříme, že se podaří, jakmile to bude možné.

Sestra Dáša Bačkovská připravila s dalšími ženami z naší farnosti a dětmi z náboženství tradiční setkání Světového dne modliteb. Prožili jsme setkání s našimi bratřími a sestrami ze země Zimbabwe. Společné modlitby, svědectví o životě víry v jejich zemi.

Děti nám předvedly scénku ze života místních dětí. Bohu díky za službu sestry Dášy i dalších.

MÍSTA, KDE SE SETKÁVÁME

ROUSÍNŮV

Naše církev byla v Rousínově založena v roce 1922. Bohoslužby se konaly ve škole v tzv. Novém Rousínově, ve Slavíkovcích a Vítovicích. Od roku 1949 je našim duchovním domovem v bývalé židovské části města část zvaná „Na Trávníkách“ – náš kostel-sbor, který byl původně židovskou synagogou.

Podívejme se malinko do minulosti. Město Rousínov vzniklo na významné dálkové obchodní cestě z Brna do Olomouce a nejstarší písemná zpráva pochází již z r. 1222. Počátky židovského osídlení Rousínova zřejmě souvisí s vypovězením Židů z moravských královských měst r. 1454, zde z blízkého Brna. První písemná zmínka o Židech se vztahuje k r. 1454, jinou listinou z r. 1584 přešla pravomoc nad rousínovskými Židy z města na vrchnost a r. 1593 získala židovská obec právo volit si sama rychtáře a přisedící. Třicetiletou válkou silně zdecimovaná komunita se v následujících desetiletích rychle rozrůstala: zatímco v r. 1548 zde bylo jen 9 židovských domů a v r. 1617 jich bylo 34, v r. 1656 bylo 37 domů a r. 1753 již 45. Od konce 18. stol. Je doloženo 132 domů, v nichž žilo 195 povolených familiantů (tzn. hlav rodin, kde pouze na nejstaršího syna přecházelo právo ženitby). Rousínovští Židé se tehdy zabývali především obchodem (hlavně vlnou), dále řemesly, jako bylo např. řeznictví, jirchářství (tj. vydělávání kůže neboli jirchy, jirchař neboli usnář), dále koželužství, byli též nájemci mýta a výroby potaše (tj. drasla). Židovská čtvrť trpěla spolu s městem četnými požáry (r. 1726, 1825, 1850) a drancováním vojsky.

Uvolnění z nesvéprávného postavení židovských obyvatel přinesly z části Josefské reformy v 80. letech 18. století, v plné míře pak revoluční rok 1848. Ze stísněných prostorových poměrů ghetta se Židé začali houfně stěhovat do velkých měst, kde byly příznivější ekonomické podmínky. V letech 1851–1919 tvořila židovská čtvrť dokonce samostatnou politickou obec (starosty byli postupně David Brüll, Emanuel Bauer a Richard Löw). Vývoj počtu obyvatel: r. 1791 – 902 Židů (a křesťanů, tj. 55% obyvatel města), r. 1804 – 1063 Židů, r. 1835 – 1086 Židů (a 994 křesťanů, tj. 52%), r. 1857 – 1148 Židů, r. 1880 – 477 Židů (a 1242 křesťanů), r. 1890 – 309 Židů, r. 1900 – 199, r. 1910 – 145, r. 1930 – 31 Židů. Jménem je známo 20 rousínovských rabinů od 16. století do zač. 20. století, kdy zde působil poslední rabin dr. Max Steif. K významným rodákům patřili vrchní rabin ve Frankfurtu n. M. dr. Nehemias Brüll (1843–1891), básnička Rosa Barach, roz. Gottlob (1841–1905), historik antiky Siegfried Reiter (1863–asi 1942), vídeňská malíčka Lisa Franklová (1895–po 1940) a hlubokou stopu zde zanechala rozvětvená rodina Barberů. Tragickým epilogem staleté existence židovské obce v Rousínově se staly hrůzy nacistické okupace: židovští občané byli 15. 4. 1942 deportováni do Terezína a odtud do vyhlazovacích táborů na východě.

Židovská čtvrť o ploše asi 5 ha se rozkládá v jihozápadní části městského jádra – rostla postupným zakupováním křesťanských domů, takže v 1. čtvrtině 18. stol. patřily židovským majitelům i všechny domy v západní části náměstí, kolem katolického kostela. Údajně právě tato situace vedla císaře Karla VI. r. 1726 k vydání tzv. translokačního reskriptu, podle něž měly být přeloženy židovské domy z blízkosti kostelů a tras procesí a měla být zřízena uzavřená ghetta. K posouzení těchto skutečností v dotčených městech byly vyhotoveny separační plány, které se pro nás dnes staly cenným zdrojem poznání. Shodou okolností se právě v Rousínově navržené úpravy nerealizovaly.

Dřívější židovskou čtvrť tvoří ulice Skálova, Trávníky, V Uličkách a jihozápadní část náměstí. Těžiště území zaujímá synagoga, další nezbytné instituce představoval obecní dům se školními třídami a výpomocnou modlitebnou čp. 105 (zbořen r. 1974). Mimo areál na náměstí východně radnice stálo 29 židovských obchodních krámků, o nichž existují zprávy již koncem 17. stol. Jádru ghetta bylo propojeno s náměstím tmavými průchody v domech č.22 a 29 a úzkou uličkou v rohu, křivolaké uličky oddělovaly malé skromné židovské domky. Na některých z nich je možno ještě dnes pozorovat tzv. reálné dělení na více dílových vlastníků nebo zvláštnosti, kdy má jedno stavení vstup či místnost v sousedním domě (např. Trávníky 11 a 13).

Původní synagoga měla být postavena v r. 1591. Později byla několikrát přestavovaná; v dnešní pozdně klasicistní podobě pochází z r. 1842 (viz pamětní deska na západním štítě budovy). Svému účelu sloužila do začátku okupace. V r. 1949 ji pro své liturgické potřeby adaptovala Církev československá husitská: podle projektu architekta Emila Rabensteina byla změněna orientace vstupu a svatostánku z typického uspořádání západ-východ na jih-sever, přičemž byla vybudována jižní vstupní předsíň.

Židovský hřbitov se nalézá na jihovýchodním okraji židovské čtvrti ve vstupem dvěma kovanými branami na konci ulice Trávníky. Hřbitov je rovinný, nepravidelného protáhlého tvaru, o rozloze 5964 m² a je ohrazen solidní kamenocihelnou zdí. Náhrobní kameny jsou hustě osazeny v nepravidelných řadách, nápisy obráceny zpravidla k severovýchodu. Mezi pomníky vynikají bohatě zdobené pozdně barokní kameny s židovskou symbolikou (ruce kohenů, levitské nádoby, koruny, lvíci, jelinci, srdce, květiny aj.). Nejstarší čitelný náhrobek pochází z r. 1695, ovšem hřbitov sám je mnohem starší – jistě byl založen nedlouho po konstituování židovské obce. Svou celistvostí a historickým významem patří nemovité památky rousínovské obce k nejhodnotnějším artefaktům svého druhu na Moravě.

Slavnostní otevření sboru Páně v Rousínově

V neděli 10. 7. 1949 se konalo v naší farnosti vyškovské slavnostní otevření prvního sboru Páně, sboru sv. Cyrila a Metoděje v Rousínově, za veliké účasti celé farnosti a mnoha hostů z celé střední Moravy. V průvodu, který čítal přes tisíc věřících, neseno bylo 16 církevních praporů, 18 kněží připochodovalo ke sboru Páně, načež bratr biskup Dr. Bohumír Cigánek předal slavnostně klíč od sboru Páně bratru faráři Bohuslavu Pavlíčkovi z Vyškova.

Po slavnostních bohoslužbách, které vykonal bratr biskup Dr. Bohumír Cigánek z Olomouce, jemuž přísluhoval bratr farář Pavlíček z Vyškova a ostatní kněží, promluvil bratr biskup ve slavnostním kázání o slovanských věrozvěstech Cyrilu a Metoději, kteří našemu národu přinesli téměř přes jedenácti sty lety srozumitelnou víru v Krista a slovanskou liturgii, dále mluvil o tradici husitské a českobratrské, a to se záplem a nadšením, takže si získal srdce všech přítomných. Po projevech hostů přečetl bratr farář Pavlíček pozdravné přípisy a telegramy k této slavnosti. Dále poděkoval Ústřední radě v Praze za půjčku, za pomoc Diecézní radě a státním úřadům, bratřím a sestrám z Rousínova a okolí a z celé farnosti, za dary a brigádnickou práci, kterou z lásky pro Boží dílo a církve všichni vykonali. Společným úsilím se dobré dílo podařilo. Volám všem: Zaplat' Pán Bůh! Byl to veliký svátek Rousínovska.

reliéf za stolem Páně

Náš kostel-sbor prošel za 400 let mnohými úpravami. Poslední velká rekonstrukce „od střechy až po základy” byla zahájena v roce 2001 a téměř dokončena v roce 2012. Nyní po téměř sedmdesát let je nám duchovním domovem bývalá synagoga, sbor Cyrila a Metoděje. Čtyři staletí stará synagoga se tak i dále snaží být důstojným místem setkávání. Lavice a stůl Páně jsou dílem místních farníků, rousínovských nábytkářů.

Realistický reliéf za stolem Páně je dílem z roku 1950 a je zachován v původním stavu. Velký obraz poslední večeře Páně z roku 1929 je darem místní rodiny Kalábových své církvi. V zimě je sbor vytápěn v lavicích přímotopy. Těšíme se na každého, kdo k nám zavítá.

Pravidelné bohoslužby se zde konají

každou 1., 3. a 5. neděli v měsíci v 18:30 hodin.

Od dušiček do Velikonoc v 17:00 hodin.

Sváteční bohoslužby

Štědrý den 24. 12., Nový rok 1. 1., Zelený čtvrtek, Velký pátek, Velikonoční neděle, Svatý Duch, M. J. Hus, Dušičky vždy ve 13:00 hodin.

Správkyněmi sboru jsou Anna Mikuláščíková a Vladka Reilichová.

Bratr Martin

NAŠE POZVÁNÍ PRO VÁS

Pravděpodobně se nebude v tomto měsíci konat během týdne žádný program ve farnosti.

V našich kostelích a obřadních síních se uskuteční pouze pohřební obřady.

Zkusme se přidat k dalším křesťanům a spojit se s nimi vždy v osm večer v modlitbě.

Kdybyste cokoli potřebovali, neváhejte zavolat bratru faráři na mobil 777 707 709.

S dalšími dobrovolníky je schopen zajistit i nákup atd.

POTŘEBUJETE SI POPOVÍDAT NEBO NĚCO PROBRAT S BRATREM FARÁŘEM?

Pokud potřebujete cokoliv vyřídit, zeptat se nebo domluvit s bratrem farářem Martinem Kopeckým, zastihnete jej před bohoslužbami nebo po nich.

ÚŘEDNÍ HODINY ve farní kanceláři, tj. Rodkovského 5 v Blansku, jsou:

- každé pondělí od 16:00 do 18:30 hodin
 - každý pátek od 16:00 do 17:15 hodin
- nebo kdykoliv na telefonu 606 702 768.

LEKCIONÁŘE, ZPĚVNÍKY, VÝKLADY NEDEĚLNÍCH TEXTŮ

V posledním čase se někteří ptáte, zda je možné mít doma vlastní lektionář (knihu, z níž čteme při bohoslužbách nedělní biblická čtení), výklad k biblickým textům, zpěvník nebo další duchovní literaturu.

Zájemci, hlase se u bratra faráře Martina.

ZPĚVNÍK

Mnozí jste si již všimli nebo využili... ostatním nabízíme. Naše zpěvníky, kancionály za dobu svého používání jevily už známky „opotřebení“. To je dobře, že je používáme a neleží někde na polici. Podařilo se nám zajistit opravu stávajících zpěvníků, aby nám mohly dobře sloužit dál. Bohu k oslavě a nám k duchovní radosti a povzbuzení. Můžete si vyměnit svůj zpěvník za nový.

Informace podáváme při každých bohoslužbách.

MODLITBY

V modlitbě máme obrovskou sílu a duchovní moc. Každý máme na srdci nějaký modlitební úmysl.

Chválu, díky, prosby, vyznání... Napište to, co Vám leží na srdci na kousek papíru, dejte bratru faráři. Zahrne Vaše prosby do společných přimluvných modliteb. Můžete je i vložit do schránky přímo v kostele. Společně se modlíme také na všechny modlitební úmysly v závěru biblických hodin. Můžete dát konkrétní modlitební úmysly za nemocné, životní jubilea, osobní starosti... jak a co máte na srdci.

OTÁZKY, KTERÉ NÁS ZAJÍMAJÍ

Odpoověď na reakci Ing. Zdeňka Laity na článek „Evoluce nebo stvoření“

Bratr Ing. Zdeněk Laita ve své reakci na můj článek z cyklu „Otázky, které nás zajímají“ vyjadřuje svůj názor, že teorie evoluce a stvoření se navzájem nevylučují, a proto je není třeba dávat do protikladu. Nesouhlasí s tvrzením, že evoluční teorie je neslučitelná s křesťanskou vírou a upozorňuje na údajně chybnou aplikaci 2. věty termodynamické, konkrétně veličiny entropie. K této reakci bych se rád krátce vyjádřil.

Ve svém článku jsem zmiňoval **tři různé pohledy** na otázku „evoluce nebo stvoření“, které objektivně existují, včetně toho, ke kterému se zřejmě přiklání bratr Zdeněk, tedy že Bůh tvořil „pomocí evoluce“ tak, že ji ovlivňoval „tím správným směrem“. Takový pohled je produktem tzv. liberální teologie a někteří křesťané jej dnes (jak jsem psal) skutečně mají. Jistěže Bible není učebnicí přírodopisu, ale rozhodně není pravda, že všechny její teze jsou podobenství. Těch je v ní ve skutečnosti jen velmi málo. Evoluční teorie je skutečně pouze teorie a neexistuje ani jediný paleontologický nález, který by ji „dokazoval“. Bratr Zdeněk píše, že „na velké změny měla příroda dost času v řádu miliard let“. Je tedy stvořitelem „příroda“, nebo Bůh? Dále pak tvrdí, že „Bůh přece neměl nejmenší důvod spěchat“. Já bych mohl oponovat, že Bůh neměl spíše nejmenší důvod čekat. Podle mého názoru je příčinou takového „smíšeného“ pohledu to, že všichni máme (větší nebo menší) problém uvědomit si, jak obrovskou moc Bůh ve skutečnosti má. On opravdu nepotřebuje miliony let, on je schopen tvořit okamžitě a „z ničeho“. Zájemcům o podrobnější studium této problematiky doporučuji knihu od prof. Vladimíra Krále „Hledání počátku a cíle“ (vydána v r. 2001).

Ještě poznamenám, že začátek Janova evangelia „Na počátku bylo Slovo...“ v žádném případě nelze vykládat tak, že nejprve Bůh formuloval své zákony. Ten stejný verš (Jan 1,1) končí „... to Slovo bylo Bůh“ a z kontextu (Jan 1,1-17) je jasné, že tím Slovem je míněn Ježíš Kristus. Pokud jde o tu entropii – mluvil jsem o ní v rámci celého vesmíru jako uzavřeného systému, do kterého tedy nelze dodat žádnou vnější energii.

Ing. Jiří Rokos

VZPOMÍNKA VDĚČNOSTI

Rád bych věnoval v tomto čísle farního zpravodaje vzpomínku vděčnosti sestře Vlastě Šmehlíkové.

V pondělí 2. března 2020 jsme sestru Vlastu, při pohřebním obřadu ve sboru Cyrila a Metoděje v Rousínově, doprovodili z náruče rodiny, nás bratří a sester, sousedů, spolupracovníků a známých do náruče Boží.

Poprvé jsme se se sestrou Vlastou setkali v roce 2000. To byla rousínovskou kostelnicí ještě její tchýně sestra Jarmila Šmehlíková, tehdy jí bylo 88. let! Sestra Vlasta byla ochotná

pomoci se záchranou rousínovského sboru. Byl v tu dobu v zoufalém stavu! Rozbitá okna, prolomené křídlice na střeše, omšelá a opadaná fasáda...zoufalý pohled...

Sestra Vlasta spolu s varhaníkem Petrem Chládkem se vzájemně doplňovali, zajišťovali zázemí firmám, prakticky pomáhali, uklízeli, pracovali a se mnou, jako administrátorem zajišťovali několikaletou opravu kostela do dnešní podoby. Při všech svých povinnostech, by oprava kostela bez Vlasty a Petra, nebyla možná. Dovede si představit, co to bylo za dobu, kdy při všech kněžských povinnostech, opravovat současně tři kostely za ráz? Bez takových spoluslužebníků, jako byla sestra Vlasta, by to nebylo možné! Bohu díky za její věrnost, lásku a vytrvalost na Boží vinici. Kéž by se našli takoví lidé, jako pokračovatelé, i dnes a do budoucna. Děkuje za 18. letou víru, práci, službu, tak milého, skromného a laskavého člověka, kterým vždy Vlastička byla. Když se ozvaly neduhy stáří, obětavě v její službě, pokračují místní sestry Anna Mikuláštková a Vladka Reilichová. Věříme, že sestru Vlastičku přijal Pán do svého nebeského království.

S velkou vděčností bratr Martin

CÍRKEV

PROTIREFORMACE

Jako odpověď na reformaci prošla také katolická strana výraznými změnami (Tridentský koncil v letech 1545–63), kterými se ještě více vyhranila a přešla do protiútku. Nejvýraznějším obhájcem a propagátorem obnoveného katolictví se stal řád jezuitů, který vznikl ve Španělsku. Založil ho bývalý voják Ignác z Loyoly (1491 –1556), jehož zásadou byla naprostá oddanost církvi a papeži. Jeho cílem bylo reformovat církev prostřednictvím školství, bojovat proti kacířství (protestantismu) a šířit víru v pohanském světě. Pro své žáky napsal Duchovní cvičení, jejichž cílem je, aby člověk během čtyř týdnů poznal, jaké s ním má Bůh plány, a bezvýhradně se oddal službě v řádu. Musíme odložit všechno soukromé mínění a být v duchu připraveni a hotovi k naprosté poslušnosti pravé manželky Krista našeho Pána, již je naše svatá matka, hierarchická církev... Abychom si byli jisti svou pravou vírou, budeme mít za černé to, co černým prohlásí hierarchická církev, jakkoli by se to zdálo bílým. Věříme totiž, že ženich Kristus, náš Pán, a jeho nevěsta církev jsou jednoho a téhož ducha, který na nás dohlíží a vede nás ke spáse našich duší: a že naše svatá matka církev je spravována a řízena týměž Duchem a Pánem, který je původcem desatera přikázání.

Jezuité u nás začali působit od roku 1556. Díky nim začala získávat katolická církev ztracený vliv a pozice. Členové tohoto řádu vynikali nejen poslušností svých nadřízených, ale i vzděláním a především horlivostí a vynalézavostí, s kterou usilovali o návrat všeho obyvatelstva ke katolické víře. Myšlenka svobody vyznání jim byla cizí. Někteří lidé přestupovali ke katolictví z přesvědčení, mnozí však ze zistných důvodů, aby mohli získat významné zemské úřady a zachovat si svá práva (šlechta a měšťané). Prostí lidé byli pro katolickou víru získávání působením misionářů, kteří ke svému vlivu využívali nejen podpory katolické vrchnosti, ale i nově zřizovaných škol a nového kulturního slohu (později zvaného baroko), který se snaží působit především na lidské smysly a city. Nově se také rozvíjí mariánská zbožnost a šíří se víra v zázraky. Tento způsob zbožnosti přispěl k oživení a obrodě katolictví a česká katolická zbožnost z něj do značné míry dosud žije. Na Moravě tehdy platila zvláštní míra vzájemné tolerance, která vycházela z přesvědčení, že k víře nelze nikoho nutit násilím, protože je to dar od Boha.

Proto se sem také uchýlili v celé Evropě pronásledovaní přívrženci radikální reformace zvaní novokřtění. Roku 1550 na zemském sněmu v Brně moravský hejtman Václav z Ludanic odmítl požadavky krále Ferdinanda I., aby byli pronásledováni novokřtění a jednota bratrská, slovy: Dřív Morava v ohni a popeli zahyne, než aby strpěla nějakého nucení ve věci víry. Na jednom panství tak vedle sebe žili sbory a křesťané různých vyznání a církví. Těžší situace však byla v královských městech Brně a Olomouci, kde o víře obyvatel rozhodoval král, který byl katolík. Katolická církev a šlechta vychovávaná jezuiti však svobodě víry nikdy nepřála a dohody s nekatolíky často neuznávala. Po mnoha bojích nakonec převládlo v německé říši přesvědčení, že o víře poddaných má na svém území právo rozhodovat jejich vrchnost. Mělo se tak zabránit náboženským válkám, když se ukázalo, že stoupenci reformace ani protireformace nemohou vojensky vyhrát.

V Čechách se nekatolické šlechtě podařilo přinutit císaře Rudolfa, aby oficiálně uznal tzv. Českou konfesi, která vznikla 1575 jako společné dílo husitů, novoutrakvistů, luteránů a jednoty bratrské. Stalo se tak tzv. Majestátem roku 1609. V té době již patřila většina obyvatel Čech a Moravy k některé nekatolické církvi, ale nejdůležitější úřady zastávali katolíci, podporováni habsburským vládnoucím dvorem. Nekatoličtí stavové v zájmu obrany své víry před neustávajícím tlakem protireformace se rozhodli pro povstání proti Habsburkům a zvolili českým králem falckého hraběte Fridricha, který byl přísně helvetského vyznání. Váhavě se k této volbě připojila i Morava. Během jeho krátké vlády (necelé 2 roky) panovala v našich zemích náboženská svoboda nejen pro nekatolickou většinu, ale i pro katolickou menšinu. Jezuité, kteří tuto zásadu odmítali, byli vypovězeni ze země a některé jejich kostely předány luteránům. České vojsko neúspěšně obléhalo Vídeň, a zatímco Habsburkům poskytla většina katolických zemí všemožnou pomoc, české povstání podpořilo finančně a vojensky pouze Nizozemí.

Po nešťastné prohrané bitvě na Bílé hoře 6. listopadu 1620 získali moc znovu Habsburkové. Vůdci povstání z řad nekatolíků byli bez milosti popraveni na Staroměstském náměstí v Praze (21. 6. 1621). Do ciziny museli postupně odejít všichni evangeličtí kazatelé a s nimi také všichni svobodní obyvatelé království, kteří nebyli ochotní přejít ke katolické víře. Odešlo asi 150 tisíc lidí, kteří tvořili čtvrtinu svobodných osob království (nejčastěji odešli na Slovensko, do Polska a Saska). Mezi nejznámější emigranty patřil i poslední biskup jednoty bratrské Jan Amos Komenský (1592–1670). Po uzavření vestfálského míru roku 1648, který přes všechno Komenského diplomatické úsilí potvrdil právo Habsburků učinit české zemi výlučně katolickými, vyjádřil svou víru: „*Věřím i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu, hříchy našimi na hlavy naše uvaleného, vláda věcí tvých k tobě se zase navrátí, ó lide český!*“ Poddaní však ze země odejít nesměli a museli přijmout víru svého katolického panovníka a vrchnosti. Tento stav trval 160 let. Kdo byl prozrazen jako nekatolík, mohl být zpočátku popraven, později byl poslán na galeje nebo vystěhován a zbaven majetku.

Přesto se podařilo v řadě rodin nekatolickou víru udržet a předávat z generace na generaci. Velikou pomocí byly zejména tajné návštěvy cestujících kazatelů, kteří s nasazením života přicházeli ze Saska a z Uher. Ačkoli tajní nekatolíci několikrát žádali povolení alespoň chrámu milosti, jako tomu bylo ve Slezsku a v Uhrách (partikulární kostely), nebyli vyslyšeni. Teprve potřeba přijímat zahraniční dělníky, snaha skoncovat se zbytky kacířství a stále nové žádosti o povolení nekatolické víry, které přicházely z různých míst, přiměly císaře Josefa II. k vydání tzv. Tolerančního patentu (13. 10. 1781), který povoloval jako trpěné vyznání reformované a luteránské.

„Milí věrní! Přesvědčení jednak o škodlivosti všeho nátlaku na svědomí a jednak o velkém užítku, kterýž pro náboženství a stát z pravé křesťanské tolerance pochází. Jsme pohnuti povoliti

vyznavačům augspurského a helvétského náboženství, pak nesjednoceným Řekům soukromé vykonávání jejich náboženství všude povoliti bez ohledu na to, jestli toho kdy stávalo anebo zavedeno bylo čili nic. Katolickému náboženství samojedinému má přednost veřejného vykonávání zůstati, obojímu protestantskému náboženství však, jakož již stávajícímu nesjednocenému řeckému má na všech místech, kde se podle níže uvedeného počtu lidí (100 rodin) a podle možnosti obyvatel učiniti dá a nekatolíci práva veřejného vykonávání náboženství nepožívají, soukromé vykonávání dovoleno býti. ... Vzhledem modlitebny nařizujeme výslovně, aby kde toho ještě není, taková modlitebna žádného zvonění, žádných zvonů, věží ani veřejného vchodu z ulice, jež by chrám představoval, neměla, jinak však mohou ji, z jakékoli hmoty chtějí, vystavěti.“
(Citát z Tolerančního patentu)

Bratr Martin

SVĚDECTVÍ NAŠICH PŘEDKŮ

V souvislosti s jubileem naší církve obracíme svoji pozornost k našim svědkům víry. Tato rubrika farního zpravodaje vychází z myšlenek a života Jana Ámose Komenského, který zemřel právě před 350 lety. Bratr Jiří

PÁTÝ DÍL: „VZDĚLÁNÍ“

Biblické texty: Lukášovo evangelium 2:41-52

Citát Komenského:

„Takový je příští věk, jak jsou vychováni příští jeho občané.“ „Škola má být dílnou lidskosti, nikoliv mučírna ducha.“

Když bylo Komenskému dvanáct let, ztratil během krátkého období otce, matku a dvě sestry, patrně v důsledku moru. Ujali se ho opatrovníci ze širší rodiny a ti zapojili Komenského do fyzické práce, na vzdělávání nebyl čas. Jako sirotek si Komenský bolestivě, zato však velmi intenzivně uvědomil, jak drahocenné a nesamozřejmé jsou některé věci, zvláště pak kvalitní vzdělání. Když později znovu dostal příležitost chodit do školy v Přerově, byl z něj nejpilnější a nejhrolivější student ze všech. Jeho nadání rozpoznal rektor a biskup Jan Lánecký, který siroteka přijal do své rodiny jako syna. Dal mu jméno Amos. Když Komenský dospěl, hodně o vzdělání přemýšlel. Vzdělání a výchovu považoval za středobod nápravy věcí lidských. „Takový bude příští věk, jak budou vychováni jeho příští občané,“ říká a dodává, že školy mají dětem posloužit jako „dílny lidskosti“.

Komenský neviděl nápravu pouze v samotném poznání, byť ho považoval za důležité. Byl si vědom, že porušenost lidství se netýká pouze rozumu. Mnohokrát opakuje, že je potřeba správně vědět, chtít a moci. Náprava věcí lidských musí zahrnovat všechny složky lidství, a to v kontextu individuálním i sociálním. Komenský také často hovoří o výchově jako o umění. Jde o specifickou a jemnou dovednost nakládat s věcmi v souladu s jejich přirozenou povahou, nekřivit je, nečinít násilí jejich podstatě, neužívat je špatně. Například řeč má být užívána ke sdělování pravdy, nikoli k obelhávání bližního. Nebo oheň k zahřátí domu, nikoli k válce, zpěv k oslavě Boží, nikoli k pohaně apod. Tento motiv má pronikavé důsledky pro výchovné zacházení s člověkem. Jedná se o zásadní předpoklad – totiž, že bytí má harmonický řád. Práce vychovatele spočívá v uvádění člověka (dítěte) do tohoto řádu. A to se pochopitelně nemůže a nesmí dít násilnou cestou, a to přesto, že člověk trpí sklonem „být neřádem“. Odtud slavné motto, které Komenský vepsal na titulní stranu jednoho ze svých děl: Omnia sponte fluent, absit violentia rebus (Nechť vše plyne přirozeně a bez násilného působení.).

Komenský je znám tím, že ve svých raných didaktických spisech rozvrhl vzdělávací systém do vývojových etap – od klínu mateřského až po akademii – které v podstatě platí dodnes. V Poradě čtyři základní stupně doplnil o tzv. školu mládí, školu dospělosti, školu stáří a školu smrti. Mnozí ho tak považují za zakladatele celoživotního vzdělávání. Ovšem již z názvů jednotlivých „škol“ je patrné, že Komenskému nešlo o nějakou rekvalifikaci pro lepší uplatnění na trhu práce. Komenský si všimá, že člověk má vždy co se učit, vždy kam růst, vždy se zlepšovat, a to až do zcela posledního dne svého života. Vzdělání, které má budoucnost, rozvíjí celého člověka. Úkolem školy není pouze příprava na budoucí zaměstnání, ale především rozvoj lidství. Člověk vzdělaný je člověk učený, mravný a zbožný. Učenost bez mravů je nebezpečná pro společnost. A učenost bez zbožnosti je nebezpečná dokonce smrtelně – z hlediska věčnosti. Škola pomáhá člověku stát se tím, kým má být – obrazem Božím. Rozvíjí celistvě všechny složky lidství: poznávací, morální i duchovní. Vyvádí člověka ze sebestřednosti a uvádí ho do harmonie s celkem – s přírodou i s lidmi. Vzdělaný je ten, kdo ví, co je dobré, chce dobré a dělá dobré, „a to i když se nikdo nedívá“.

MODLITBA

Náš brněnský bratr biskup J. J. Dovala nás již od počátku svého biskupského poslání zve k modlitbě. Každý den ve 20:00 hodin nás zve k připojení se k ostatním bratřím a sestrám, kterým nejsou věci lhostejné. Chtěla bych nás opět všechny v tento i jiný čas povzbudit: „Zapojme se také“. Když vám to nevychází ve 20:00 hodin, modlete se kdykoliv v jinou hodinu. Inspirujte se modlitbami, které máme v kancionálu nebo vlastními slovy. Každý měsíc bych vás chtěla poprosit, připojujeme i společné modlitební úmysly. Budu se snažit je pro nás připravovat. Když mi pošlete svoje prosby, budu moc ráda. S vámi na Vyškovsku se vidím na bohoslužbách, můžete mi je předat osobně, vy na Blanensku můžete svoje modlitební úmysly poslat po bratru faráři. Přímluvná modlitba není pouze předkládáním seznamu našich žádostí Bohu, ale ochota vyjít vstříc a být Bohu k dispozici, pokud i mě chce použít k jejich vyslyšení. Je vyjádřením vztahu s Bohem i lidmi.

Vaše sestra Lidka Hadačová

V dubnu 2020 společně prosíme za:

✓ **Náš nebeský Otče, prosíme Tě**

- za všechny nemocné; za ty, kteří se strachují o své blízké; za lidi, kteří se ocitli v izolaci nebo daleko od svých rodin.
- za ty nejstarší v různých domovech, kteří už dlouho neviděli své děti a svá vnoučata.
- za všechny zdravotníky, lékaře a záchranáře, za pečovatelky a pečovatele, prodavačky a prodavače, za všechny, kteří se v těžkých podmínkách snaží pracovat proto, aby naše země vůbec fungovala.
- za představitele naší země; za ty, kteří nyní rozhodují a nesou břemena odpovědnosti.
- za ty, kterým nikdo nepomáhá a kteří nemají přístup ke zdravotní péči, za uprchlíky.
- za ty, kteří se ocitají v nouzi, kteří přicházejí nebo už přišli o zdroj příjmů.
- za děti a za rodiče, kteří složitě hledají, jak se nyní o děti postarat.
- za ty, kteří mají strach.
- za nás, abychom nepřestali být lidmi; za naši víru.
- za sílu, ať obстоjíme a vytrváme. Amen.

BOHOSLUŽBY V DUBNU 2020

PROSÍME, VĚNUJTE POZORNOST NÁSLEDUJÍCÍM DŮLEŽITÝM INFORMACÍM

Chceme v intencích rozhodnutí naší vlády pomoci co nejrychlejšímu zastavení epidemie, a protože chceme být zodpovědní zejména vůči naší starší generaci, nebudou se ještě zřejmě po několik následujících týdnů konat veřejné bohoslužby podle obvyklého programu v našich farnostech.

Budeme však s pomocí malé skupiny (farář, lektorka a varhanice) slavit bohoslužby zde v blanenském dřevěném kostele:

- každou neděli v 9:00 hodin
- každou středu a pátek v 17:30 hodin.

Záznam z bohoslužeb najdete vždy vložený na stránkách našeho společenství.

Stránky naší farnosti jsou: www.drevenykostelik.cz

Budeme je průběžně doplňovat a aktualizovat.

Můžete se k nám připojit v modlitbě v danou chvíli nebo si bohoslužby zpětně poslechnout.

POKUD BY BYL ZRUŠENÝ NOUZOVÝ STAV A MOHLY SE KONAT VEŘEJNÉ BOHOSLUŽBY, PROSÍM, PROGRAM BOHOSLUŽEB BUDE PODLE INFORMACÍ VE FARNÍM KALENDÁŘI, KTERÝ MÁTE KAŽDÝ DOMA!

Finance pro farnost v čase nouze!!!

Potěšil nás také dotaz některých z vás ohledně daru na fungování farnosti.

Za všechny milé pozdravy a dotazy rádi uvádíme tento e-mail:

„Ahoj,

prosím o radu. Ráda bych přispěla na kostelík. Je mi jasné, že udržet bezpečný chod za této situace není snadné. Nejsou veřejné bohoslužby, křtiny, svatby, tak lidé nedávají svoje finanční příspěvky na fungování farnosti pro čas nouze i budoucnosti. Hledala jsem na stránkách číslo účtu. Věřím, že účet existuje, tak raději píši.

Děkuji moc za odpověď.

Ať se daří! Yveta Škorpíková

ANO, ÚČTY EXISTUJÍ:

Farnost Blansko č. účtu 244035648/0300; Farnost Vyškov č. účtu 1560157369/0800

Moc děkujeme za vaši obětavost a dary v čase nouze! Vážíme si jí a moc!

E-mail fararmartin@seznam.cz **NEFUNGUJE. Prosím pište na** fararmartin@email.cz

Nakonec něco pro usmání a zamyšlení:

Turista přijde ke Genezaretskému jezeru, kde stojí malá bárka, která převáží turisty na druhou stranu. Zeptá se loďníka: „Promiňte, co stojí jízdné na druhou stranu?“

Majitel bárky se na něho podívá a řekne: „Dvacet liber.“

„Není to trochu moc?“

„Vážený pane, to je jezero Genezaretské. Po tomto jezeru chodil Kristus pěšky!“

Turista se usměje a řekne: „Není divu, při těch cenách!“